

LABORATORI DE DATACIÓ PER RADIOCARBONI

Directora: Gemma Rauret i Dalmau
Ponent de l'IEC: Enric Casassas i Simó

Aquest Laboratori centra la seva activitat en la datació per radiocarboni de materials arqueològics i geològics mitjançant la mesura de l'activitat del radiocarboni pel mètode del centelleig líquid. Per dur a terme aquesta tasca, el Laboratori disposa d'una línia de síntesi de benzè a partir de materials variats i de dos comptadors de centelleig líquid. El Laboratori de Datació per Radiocarboni funciona com a servei de datació obert als membres de les institucions fundadores —l'Institut d'Estudis Catalans, la Universitat de Barcelona i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya—, mitjançant l'autorització prèvia de la institució corresponent. El Laboratori de Datació també presta servei a les institucions alienes i als particulars que ho sol·liciten.

Durant el curs passat, l'Institut d'Estudis Catalans, la Universitat de Barcelona i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya han renovat l'Acord específic per al manteniment i funcionament del Laboratori de Datació per Radiocarboni.

Línies de treball

a) Contribucions a la cronologia prehistòrica dels Països Catalans

S'han emprès datacions dels jaciments arqueològics següents:

- Can Peixau (Badalona, Barcelonès), monument funerari romà.
- Coll del Moro, Sector Maries (Gandesa, Terra Alta). Jaciment corresponent al bronze final ferro inicial.
- Can Roqueta (Sabadell, Vallès Occidental).

Del darrer jaciment, cal destacar la seva transcendència per al coneixement de la prehistòria catalana, deguda a la seva extensió, a la seva riquesa, tant qualitativa com quantitativa, d'estructures i a la seva profunditat cronològica que abasta des del bronze inicial a la baixa edat mitjana. La primera fase de les datacions —que ara es duen a terme— tenen per objecte establir la cronologia absoluta dels períodes cronoculturals corresponents a l'edat del bronze i a l'edat del ferro inicial.

b) Datació de jaciments arqueològics espanyols

Dintre del projecte «Los orígenes de las sociedades campesinas en la región cantábrica», dut a terme per la Universitat de Cantàbria, s'ha iniciat la datació de diversos jaciments d'Astúries, Cantàbria i Biscaia, amb la finalitat d'establir la cronologia absoluta del període Neolític a la regió cantàbrica.

c) Datacions de jaciments estrangers

S'ha emprès la datació del jaciment Tell Jamís (Eufrates mitjà, Síria).

d) Datacions d'interès geològic

S'ha iniciat també la datació de materials d'interès oceanogràfic procedents del delta de l'Ebre.

Seminaris i conferències

Joan S. Mestres i Torres: «La cronología del radiocarbono». Curset de set hores impartit el dia 2 de desembre de 1995 a la seu, a Vitòria, de la Sociedad de Estudios Vascos, i organitzat per la Sección de Prehistoria y Arqueología d'aquesta Societat.

Joan S. Mestres i Torres: «Fundamento de la técnica de datación por radiocarbono» i «Aplicación de la técnica del radiocarbono a la datación de materiales de origen marino». Conferències impartides el dia 28 de març de 1996 a la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de Cantàbria, organitzades pel Departamento de Ciencias Históricas d'aquesta Universitat.

Publicacions

MESTRES, J. S. «La datació per radiocarboni i el calibratge de les dates radiocarbòniques. Objectius, problemes i aplicacions», *Revista d'Arqueologia de Ponent*, núm. 5 (1995), p. 260-275.

MESTRES, J. S.; MARTÍN, A. «Calibración de las fechas radiocarbónicas y su contribución al estudio del Neolítico catalán», *Rubricatum*, vol. 1, núm. 2 (1996), p. 791-804.

Altres activitats

Fruit de la col·laboració amb la Sociedad de Estudios Vascos ha estat la proposta de publicació del contingut del curset impartit a Vitòria, en forma d'opuscle coeditat per aquesta societat i l'Institut d'Estudis Catalans.

Promogut per l'Institut Menorquí d'Estudis, el dia 23 de maig de 1996 va tenir lloc a Maó l'acte de presentació a la premsa local dels resultats i les conclusions extretes d'un ampli conjunt de datacions de jaciments arqueològics menorquins, objecte d'un conveni de col·laboració específic entre aquest Institut i l'Institut d'Estudis Catalans. Per part de l'Institut d'Estudis Catalans, van assistir-hi el seu president i el responsable del Laboratori de Datació de Radiocarboni.